

Mooie oogst, en volgend jaar?

Ervaringen en aanbevelingen van 10 jaar anatomie open leermaterialen projecten.

OOOgstfestival, 23-1-2025, Kamerik

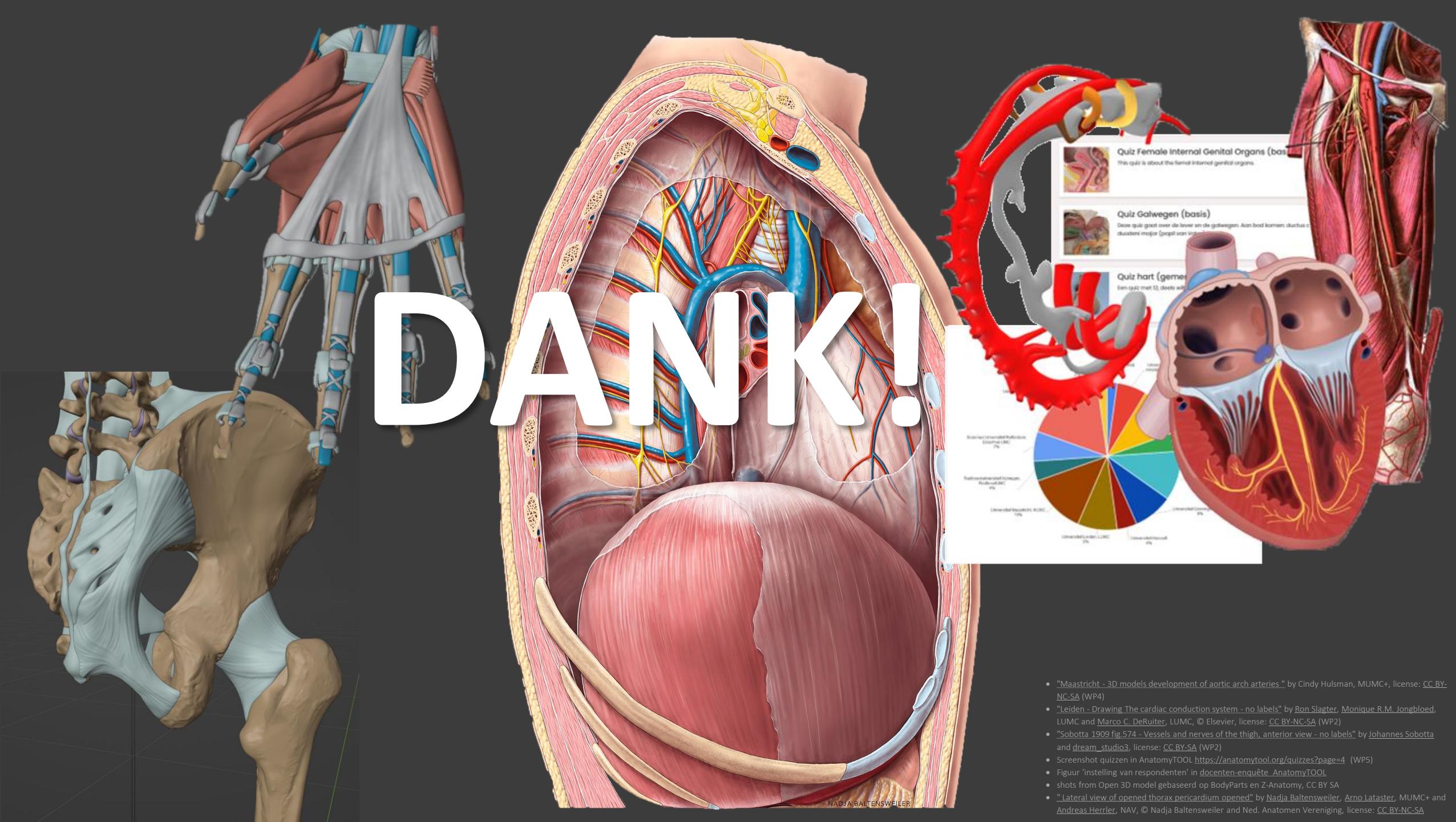
Paul Gobée en Daniël Jansma

LUMC afd. Anatomie & embryologie

o.p.gobee@lumc.nl, d.jansma@lumc.nl

DANK!

- "Maastricht - 3D models development of aortic arch arteries" by Cindy Hulsman, MUMC+, license: CC BY-NC-SA (WP4)
- "Leiden - Drawing The cardiac conduction system - no labels" by Ron Slagter, Monique R.M. Jongbloed, LUMC and Marco C. DeRuiter, LUMC, © Elsevier, license: CC BY-NC-SA (WP2)
- "Sobotta 1909 fig.574 - Vessels and nerves of the thigh, anterior view - no labels" by Johannes Sobotta and dream_studio3, license: CC BY-SA (WP2)
- Screenshot quizzen in AnatomyTOOL <https://anatomytool.org/quizzes?page=4> (WP5)
- Figuur 'instelling van respondenten' in docenten-enquête AnatomyTOOL
- shots from Open 3D model gebaseerd op BodyParts en Z-Anatomy, CC BY SA
- " Lateral view of opened thorax pericardium opened" by Nadja Baltensweiler, Arno Lataster, MUMC+ and Andreas Herrler, NAV, © Nadja Baltensweiler and Ned. Anatomen Vereniging, license: CC BY-NC-SA

Open Online Onderwijs eiland

AnatomyTOOL

- 2015-2017
- 2018-2021

Open 3D Anatomie Model

- 2022-2025

Open Online Onderwijs eiland

AnatomyTOOL

- 2015-2017
- 2018-2021

Open 3D Anatomie Model

- 2022-2025

Open Online Onderwijs eiland

Enter anatomical structure or keyword

Browse

Discover

Do!

Collections

Embryology

Microscopy

Dissections

Radiology

Clinical Anatomy

Documents

Images

Videos

3D models, games

Lessons, quizzes

AnatomyTOOL

- Platform voor Open Anatomie Leermaterialen
- Doelgroepen: docenten en studenten van gezondheidszorgopleidingen.
- Bijdragen Nederlandse en Vlaamse anatomieafdelingen.
- Onder auspiciën Nederlandse Anatomen Ver.

riksuniversiteit
groningen

Bron-materiaal

ANATOMY TOOL

Images

Region
System
Topics
Image collection
Image Technique
Image view direction
Language
Level
Institution
License

3800 afbeeldingen

<https://anatomytool.org/images>

ANATOMY TOOL

3D models, games

Type and select c

Include parts of this structure

Region
System
Topics
Language
Level
Institution
License

300 3D Modellen

<https://anatomytool.org/interactive>

ANATOMY TOOL

Microscopy

Type and select c

Include parts of this structure

Format
Image
Document
Interactive
Video

Image type
Microscopy Slide
Local Image
Online Image

System

160 microscopie coupes

<https://anatomytool.org/microscopy>

"Dundee - 3D model Ligaments of the Female Pelvis" by Lissie Cowley, Dundee and University of Dundee School of Medicine, Dundee, license: CC BY-NC-SA

Leer-materiaal

ANATOMYTOOL

Lessons, quizzes

Type and select c

Include parts of this structure

Region System Topics Language Level Institution License

Quiz hart (gemengde onderwerpen) 3
Een quiz met 12, deels willekeurig getrokken, vragen omtrent de anatomie van het hart.

Quiz Hart – Coronairvaten (basis)
Aan bod komen: linker en rechter coronair arterie, ramus interventricularis anterior en posterior, ramus circumflexus, ramus marginalis, sinus coronarius. De quiz bevat 8 vragen.

Quiz Hart – Coronairvaten (gevorderd)
Aan bod komen: 'dominante' van het hart, bloedvoorziening sinusknopen, AV knoop en huideltakken, herkennen van zetin van coronairvaten en sinus coronarius, 3 vragen.

Quiz Hart – Coronairvaten op coronairangiografie
In deze quiz moet men coronairvaten herkennen op coronairangiografieën. Aan bod komen: linker coronair, ramus circumflexus en interventricularis anterior. 3 vragen.

190 quizzes

Where is a taenia coli? Click on it!

Correct, this is a taenia coli! of 1 taenia coli.

Step 4 of 10

Download Rights of use Embed

Question-id: 61264

<https://anatomytool.org/quizzes>

ANATOMYTOOL

Videos

Type and select c

Include parts of this structure

Region System Topics Language

NOT signed in. Results are not stored.

225 video-tutorials

<https://anatomytool.org/videos>

AnatomyTOOL = Grootste bijdrager aan EduSources

edusources

Community's Hoe werkt het? Support EN

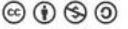

uit het hoger onderwijs

- Vrij te gebruiken
- Op kwaliteit beoordeeld
- Inspiratie op jouw vakgebied

Zoeken

Nieuwste leermaterialen

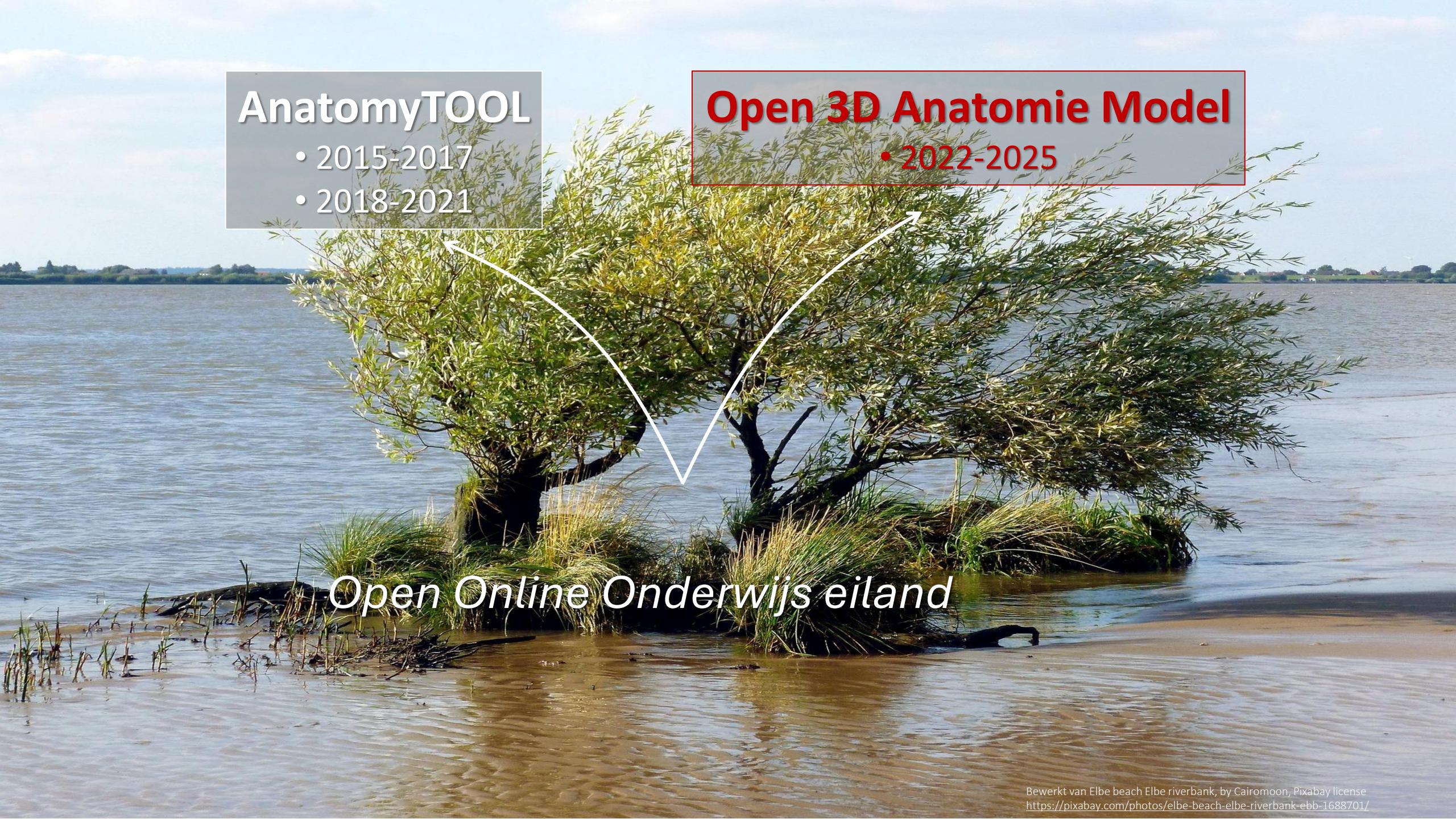
Atlas histologie nier Anatomy Tool Geneeskunde HBO, WO Document 	huid histologie atlas Anatomy Tool Geneeskunde HBO, WO Document 	heart coron Anatomy Tool Geneeskunde HBO, WO Document
---	---	--

Ruim 4000 leermaterialen over anatomie vrij hergebruiken via edusources

Met de komst van de nieuwe wet zijn er veel veranderingen in de studie van de gezondheidswetenschappen. Het project AnatomyTOOL brengt hier verandering in en biedt een ruime collectie anatomische beeld- en leermaterialen die te delen en hergebruiken zijn. Deze worden ontsloten via edusources.

Screenshot Surf.nl

A photograph of a weeping willow tree growing on a small, grassy island in a wide river. The tree is leaning significantly to its left, with its branches and leaves reaching out over the water. The surrounding water is calm, and the sky is clear and blue.

AnatomyTOOL

- 2015-2017
- 2018-2021

Open 3D Anatomie Model

- 2022-2025

Open Online Onderwijs eiland

Video and modelling:
Eunyeol Lee
<https://anatomytool.org/open3dmodel>

<https://anatomytool.org/content/open3danatomy-3d-model-pelvic-floor-and-perineum-english-labels>

Deelmodellen

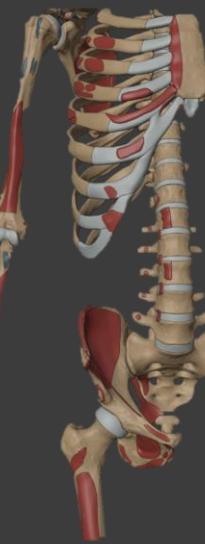
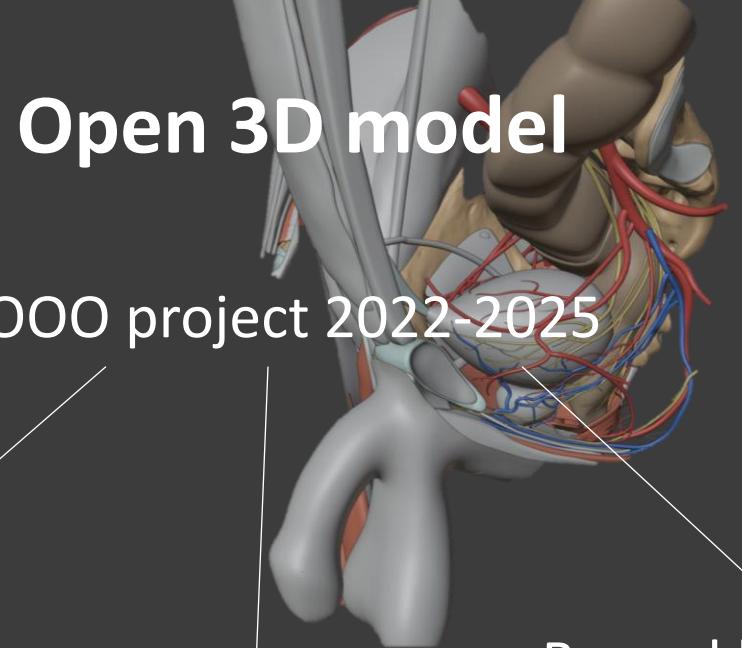

LUMC Video's

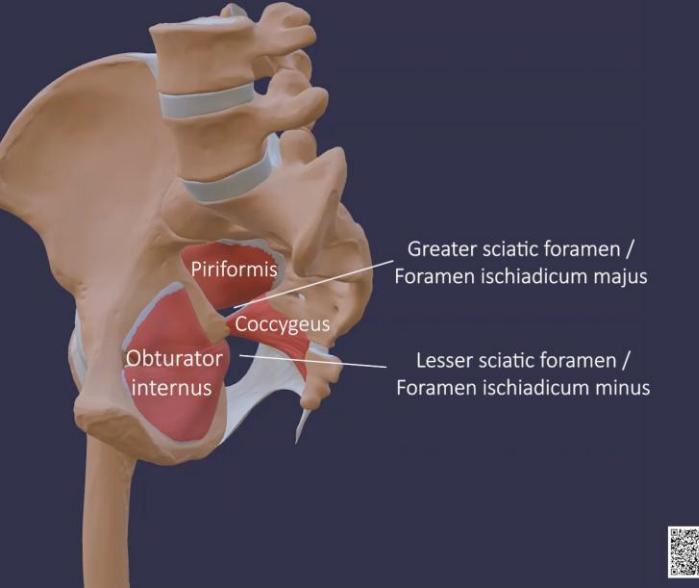
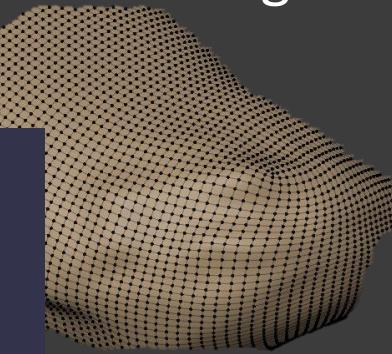
"Leiden - Video Pelvis - Obturator internus and piriformis muscles rotating" by O. Paul Gobée, LUMC, Marco C. DeRuiter, LUMC, Eungyeol Lee, LUMC et al, license: CC BY-SA

Open 3D model

OOO project 2022-2025

Bewerkbaar origineel

AnatomyTOOL

- 2015-2017
- 2018-2021

Open 3D Anatomie Model

- 2022-2025

Mooie ooogst!

Open Online Onderwijs eiland

A photograph of a weeping willow tree growing on a small, grassy island in the middle of a large body of water. The tree's branches hang over the water's edge. The background shows a distant shoreline with some buildings under a clear sky.

100 projecten

Mooie ooogst!

maar..

Open Online Onderwijs eiland

adoption of OER* occurs but is minimal.

Baas M. 2023. Proefschrift. Open to all, not known to all.
* OER = Open Educational Resources = Open Leermaterialen

Global Open Educational Resources Logo. By Jonathasmelo, CC BY
<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

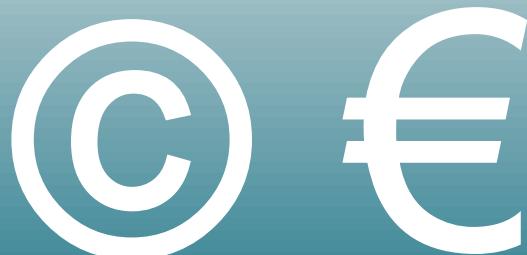
Bewerkt van Elbe beach Elbe riverbank, by Cairomoon, Pixabay license
<https://pixabay.com/photos/elbe-beach-elbe-riverbank-ebb-1688701/>

DOCENT

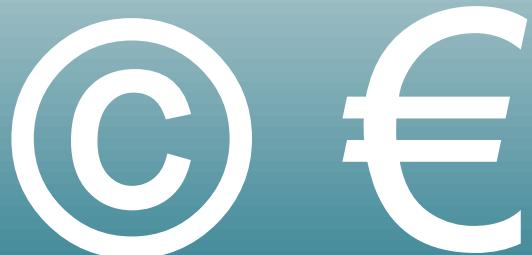
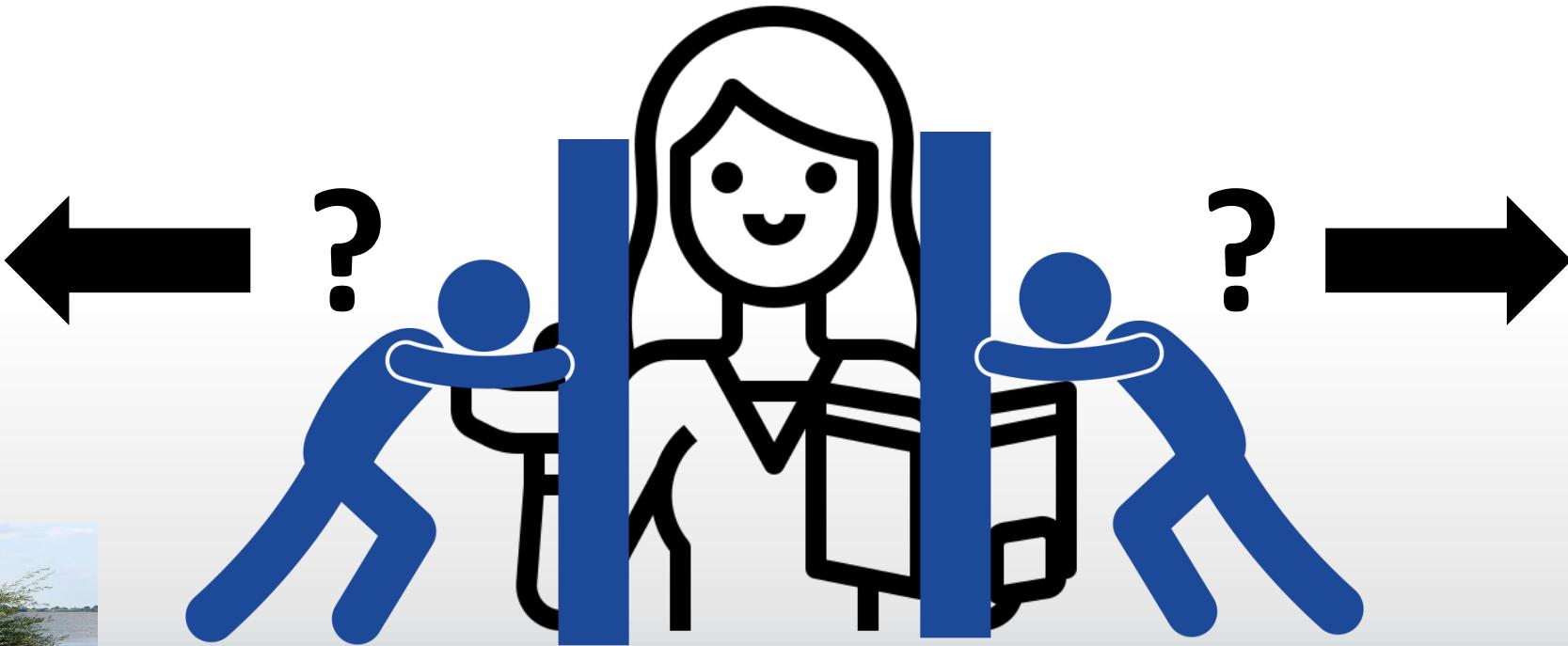

A black arrow pointing to the left, indicating a previous page or a left navigation option.

?

DOCENT

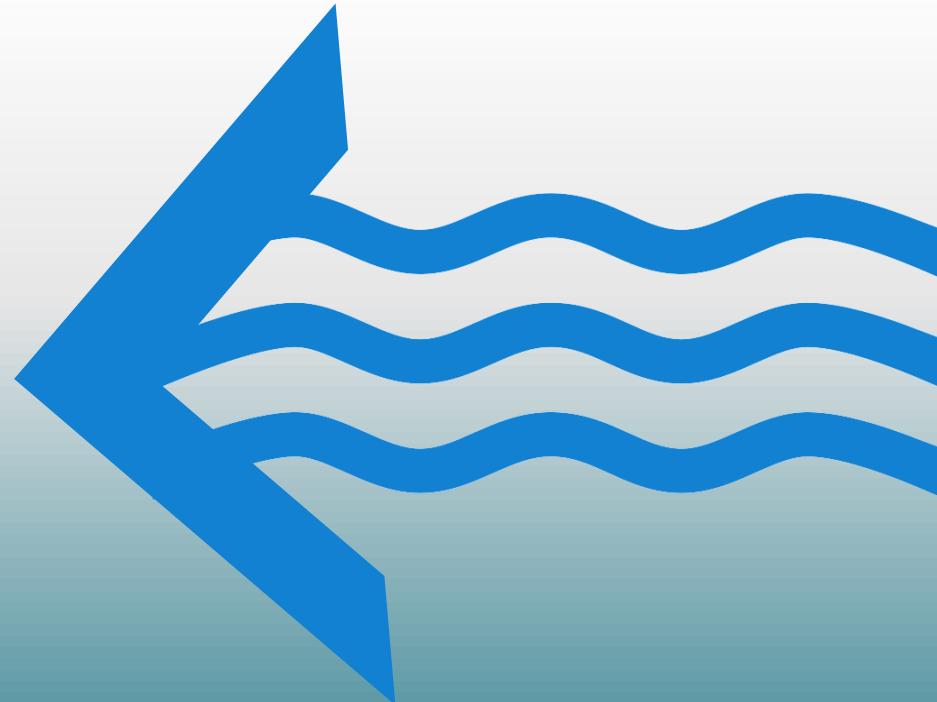
Factoren pro gebruiken Open Leermaterialen

Open Leermaterialen

- Indien geen leermaterialen vanuit je instelling: Googlen of Open LeerMaterialen.

Commerciële Leermaterialen

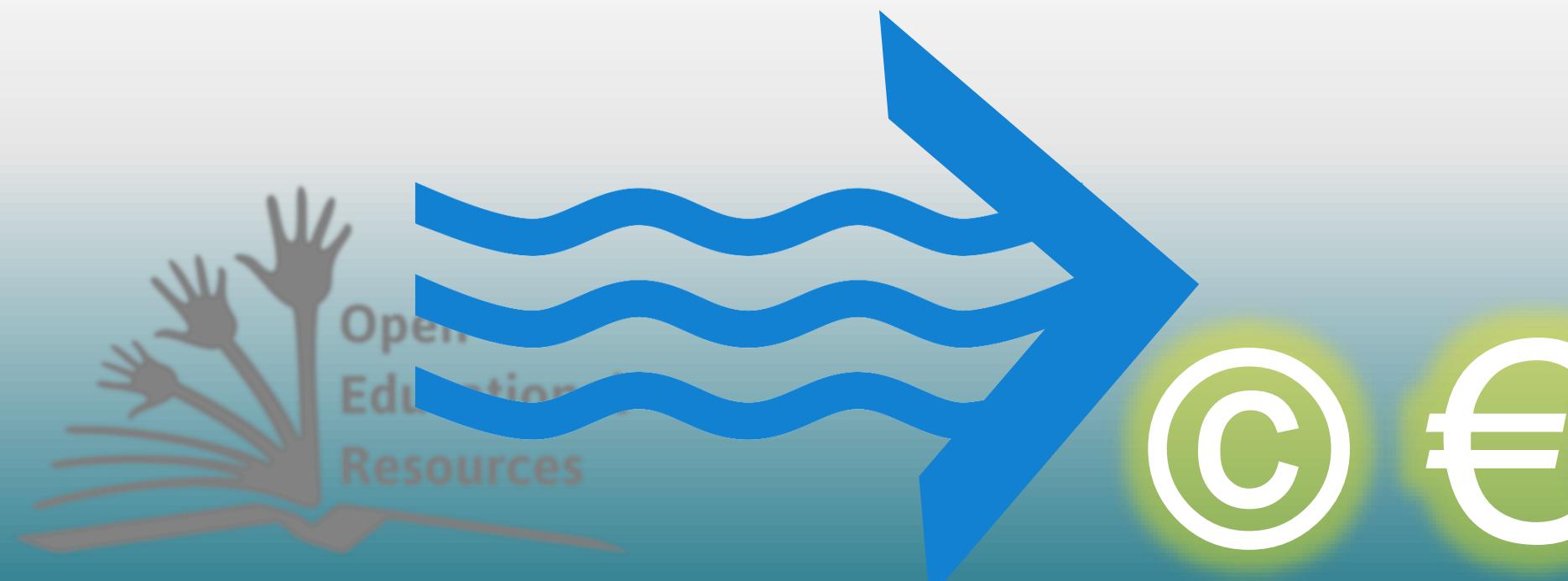
Factoren pro gebruiken Commerciële Leermaterialen

Open Leermaterialen

- Zoeken: kost tijd
- Regelmatisch: *niet* vinden
- Kwaliteit: zelf beoordelen
- Licenties... ingewikkeld..

Commerciële Leermaterialen

- Complete collecties
- Georganiseerd (gecureerd)
- Kwaliteitsgarantie
- Gemakkelijk

Factoren pro gebruiken Commerciële Leermaterialen

Open Leermaterialen

Commerciële Leermaterialen

- Bibliotheek: licenties
- Uit leerboek
- Easy Access

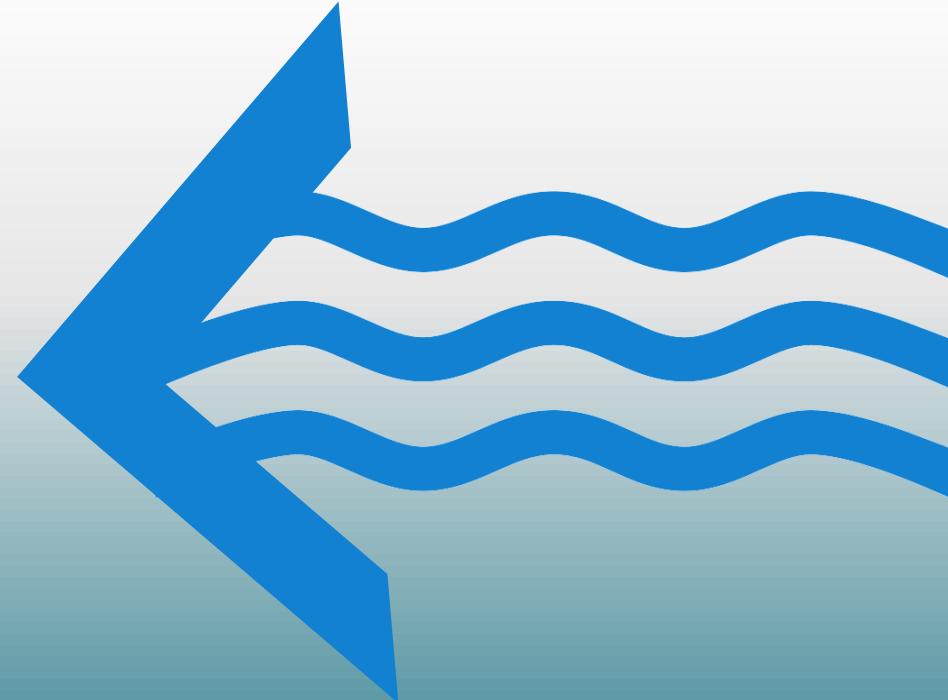
Factoren pro maken en delen Open Leermaterialen

Open Leermaterialen

- **Ik heb iets te bieden dat ik zoveel mogelijk studenten wil geven**

Commerciële Leermaterialen

Factoren contra maken en delen Open Leermaterialen

Open Leermaterialen

- **Maken: kost tijd**
- **Open delen: kost tijd**
- **Je moet zeker van je zaak zijn**
- **Mag ik het delen? Juridische onzekerheid**

Commerciële Leermaterialen

Bijna alle prikkels richting Commerciële Leermaterialen

Open Leermaterialen

- Indien geen leermaterialen vanuit je instelling.
- Zoeken: kost tijd
- Regelmatisch: *niet* vinden
- Kwaliteit: zelf beoordelen
- Licenties... ingewikkeld..
- Maken: kost tijd
- Open delen: kost tijd
- Je moet zeker van je zaak zijn
- Mag ik het delen? Juridische onzekerheid

Commerciële Leermaterialen

- Bibliotheek: licenties
- Uit leerboek
- Easy Access
- Complete collecties
- Georganiseerd (gecureerd)
- Kwaliteitsgarantie
- Gemakkelijk

Drijfveren om OLM te gebruiken, maken, delen

- Buiten de leeromgeving zetten? Geen voordeel.
- Instelling kosten besparen? Merk ik niks van.
- Ik krijg er niks voor:
  - geen geld
  - geen tijd
  - geen promotie of carrière kansen
- **ER IS GEEN DRIJFVEER VOOR DE DOCENT**

Bijna alle prikkels richting Commerciële Leermaterialen

GEEN DRIJFVEER VOOR DE DOCENT

Maar ... belangrijkste factor is:
De Docent

Open Online Onderwijs eiland

Open Online Onderwijs eiland

Open Leermaterialen:

Waarom zouden we eigenlijk?

Wie hebben er baat bij Open Leermaterialen?

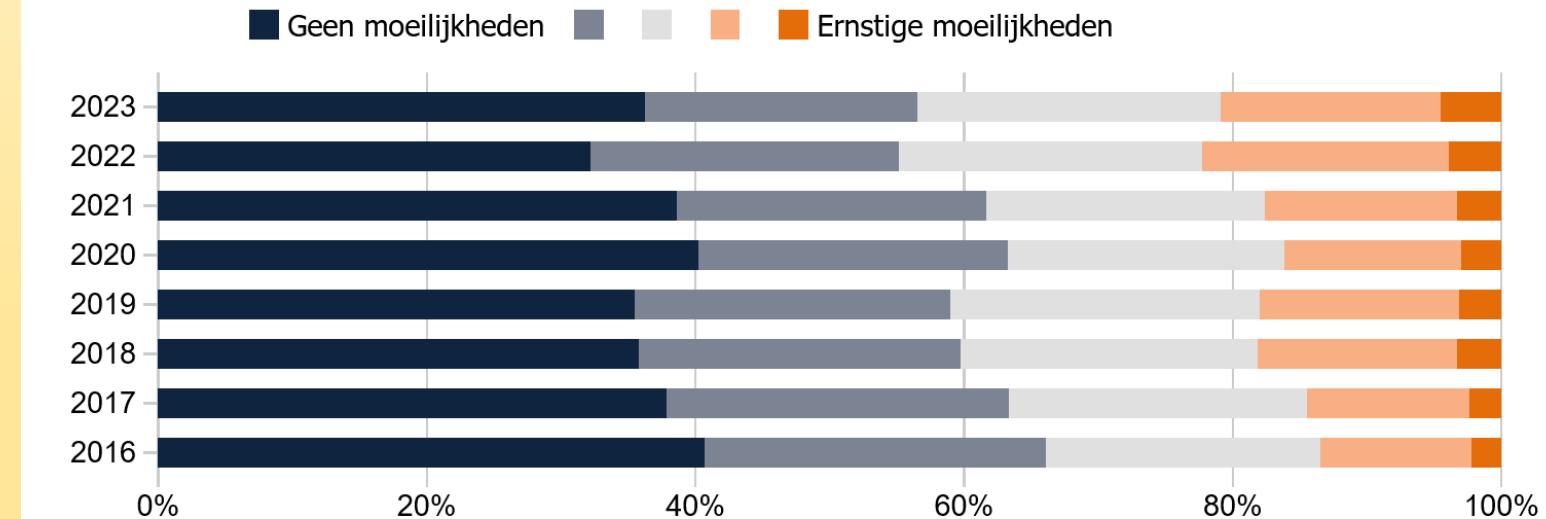
Studenten

>20% studenten: financiële moeilijkheden

Financiële situatie

STUDENTEN
MONITOR
HOGER ONDERWIJS

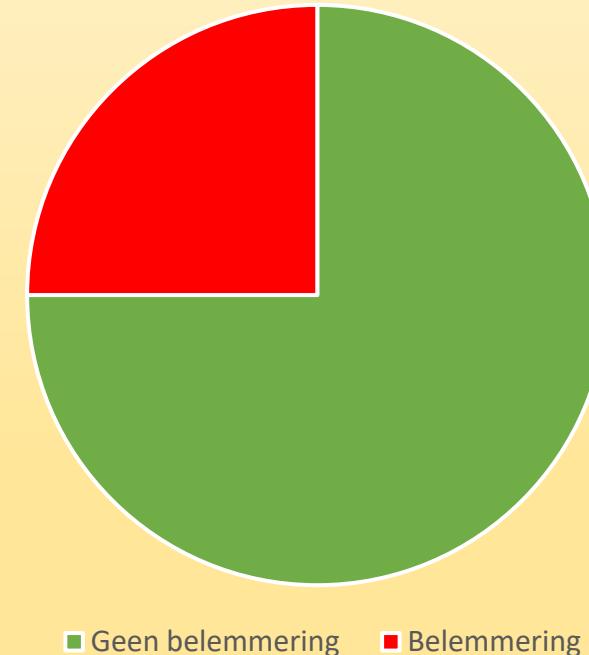
Studenten monitor OCW <https://www.studentenmonitor.nl/?onderwerp/financieel>

Wie hebben er baat bij Open Leermaterialen?

Studenten

20-25% studenten:
Kosten leermaterialen zijn belemmering

Wie hebben er baat bij Open Leermaterialen?

Studenten

Toegankelijke leermaterialen → vergroot kans studiesucces

Wie hebben er baat bij Open Leermaterialen?

Onderwijsinstellingen

OPINIE DIGITALISERING HOGER ONDERWIJS

Digitalisering bedreigt onze universiteit. Het is tijd om een grens te trekken

Digitalisering en privatisering in het hoger onderwijs gaan hand in hand. De afhankelijkheid van (Amerikaanse) techbedrijven neemt toe. Tijd om een grens te trekken, stellen de rectores magnifici van de Nederlandse universiteiten.

Rectores magnifici van de Nederlandse universiteiten 22 december 2019, 20:00

Wie hebben er baat bij Open Leermaterialen?

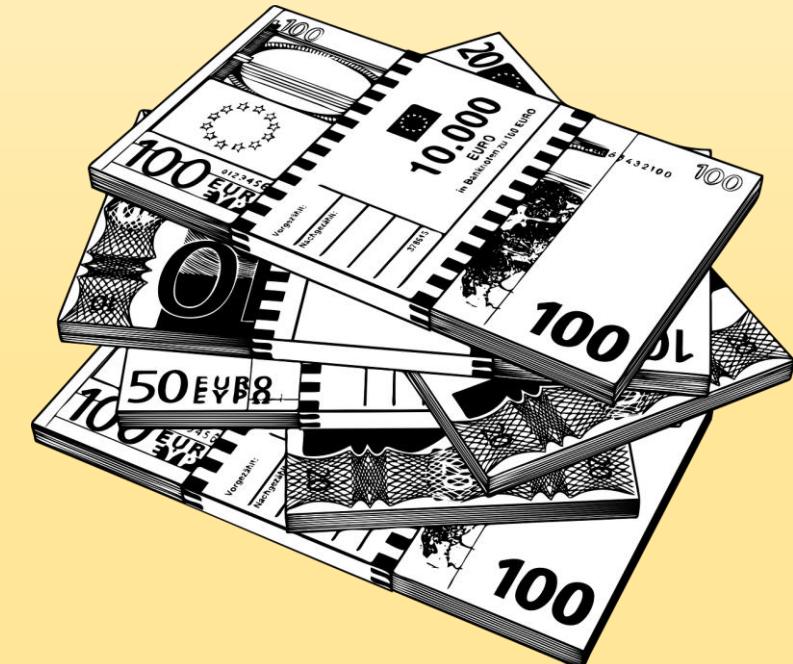
Onderwijsinstellingen

**Regie houden over onderwijs
(tegen grote commerciële EdTech)**

Wie hebben er baat bij Open Leermaterialen?

Onderwijsinstellingen

Besparen licentiekosten

Wie hebben er baat bij Open Leermaterialen?

Maatschappij

Kennisdeling

Wie hebben er baat bij Open Leermaterialen?

- Studenten
- Onderwijsinstellingen
- Maatschappij
- Docenten

Publiek
belang

Conclusie 1

Er is een mismatch tussen degenen die van Open Leermaterialen profiteren (maatschappij, instellingen, studenten) en degenen die 't werk doen (docenten).

Acties 1

Er moeten drijfveren komen voor docenten om aan Open Leermaterialen (OLM) te werken.

- Open Leermaterialen in beleid instelling
- Docenten erkennen en waarderen voor maken/gebruiken OLM
- Geld herrouteren van aanschaf licenties naar ontwikkeling OLM
- Easy Access doorberekenen aan afdelingen

Conclusie 2

Open Leermaterialen dienen een publiek belang.

Dus op het publieke niveau beleggen.

Acties 2

De overheid moet daarom toeziен op een krachtige ontwikkeling richting Open LeerMaterialen.

- Eisen stellen aan instellingen bij financiering: publiek gefinancierd is publiek beschikbaar.
- Instellingsoverkoepelende organen voor bevordering, curatie en ontsluiting van OLM opzetten en onderhouden.

Conclusie 3

De hoofdstroom van prikkels werkt momenteel richting commerciële leermaterialen.

Zonder structurele veranderingen blijven commerciële leermaterialen mainstream en Open Leermaterialen een dromers-ideaal.

Acties 3

Er zijn daarom *structurele* beleidsmaatregelen nodig pro Open Leermaterialen, niet alleen tijdelijke subsidies.

Het beleid zal bepalend zijn...

Open Onderwijs

Al gekenmerkt door Pixabay.com
Beeld: Rik van Els, Beach Elba Overijverbank, CC0, Chromoon, Pixabay license
<https://pixabay.com/photo/216888/beach-elba-overijverbank-1688701/>
<https://www.rawpixel.com/image/039678/tropical-island-free-public-domain-cc0-photo>

The background image shows a tropical beach with several palm trees. In the foreground, there's a green metal railing and some low-lying green plants. In the middle ground, several lounge chairs are lined up along the sandy beach, facing the turquoise blue water of the ocean. The sky is clear and blue.

Met goede beleidsmaatregelen...

blijft het niet bij eenmalig een mooie oogst, maar kunnen OLM een vruchtbaar gewas worden waar maatschappij, instellingen, docenten en studenten van profiteren.